Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

2026

ΕΡΕΥΝΑ

N

ΤΑ ΝΕΑ ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΟΥ ESG

ΚΟΣΤΗ, ΡΙΣΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

+ ΤΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

ΑΡΘΡΟ

Κριτήρια ESG: Εργαλείο βιώσιμης λειτουργίας και ανθεκτικότητας

Σε ένα περιβάλλον γεωπολιτικής, οικονομικής και κλιματικής αβεβαιότητας, τα κριτήρια ESG παύουν να αποτελούν απλώς πλαίσιο συμμόρφωσης. Μετατρέπονται σε εργαλείο επιχειρηματικής ανθεκτικότητας, πρόσβασης σε χρηματοδότηση και αποδοτικότερης διαχείρισης πόρων, ιδιαίτερα για τις ΜμΕ

Δρ Παναγιώτης Βούρος

Περιβαλλοντολόγος με εξειδίκευση σε θέματα ESG & Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας και μέλος της Επιτροπής αξιολόγησης των βραβείων Diamonds ESG Awards, Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ.

Η σημερινή συγκυρία χαρακτηρίζεται από έντονη γεωπολιτική, οικονομική και κλιματική αβεβαιότητα. Οι διαδοχικές κρίσεις των τελευταίων ετών έχουν δείξει ότι οι επιχειρήσεις δεν μπορούν πλέον να σχεδιάζουν τη λειτουργία τους θεωρώντας δεδομένη την ενεργειακή επάρκεια, τη σταθερότητα των εφοδιαστικών αλυσίδων, τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών ή την προβλεψιμότητα του κόστους. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η συζήτηση για τη βιωσιμότητα αποκτά διαφορετική βαρύτητα. Δεν αφορά μόνο τη συμμόρφωση με κανονιστικές απαιτήσεις ούτε περιορίζεται στην εταιρική υπευθυνότητα. Αφορά την ικανότητα μιας επιχείρησης να προετοιμάζεται, να προλαμβάνει, να προσαρμόζεται και τελικά να παραμένει λειτουργική και ανταγωνιστική σε ένα περιβάλλον αυξημένων κινδύνων. Αυτό είναι ιδιαίτερα κρίσιμο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν συχνά μικρότερα αποθέματα πόρων, περιορισμένη οργανωτική υποστήριξη και μεγαλύτερη έκθεση σε εξωτερικές πιέσεις.

Η στρατηγική συζήτηση σήμερα δεν εστιάζει μόνο στη διάρκεια μιας κρίσης, όπως ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή ή οι ενεργειακές αναταράξεις. Εστιάζει κυρίως στις επιπτώσεις που αυτές αφήνουν πίσω τους: στο κόστος ενέργειας, στην πρόσβαση σε πρώτες ύλες, στη λειτουργία των μεταφορών, στη διαχείριση των φυσικών πόρων, στην ασφάλεια των αλυσίδων αξίας και στη δυνατότητα των επιχειρήσεων να συνεχίσουν να λειτουργούν με σταθερότητα. Η ανθεκτικότητα δεν είναι πλέον θεωρητική έννοια. Είναι επιχειρηματική ανάγκη.

Από αυτή την άποψη, τα κριτήρια ESG -Environmental, Social, Governance- μπορούν να αποτελέσουν ένα πολύτιμο εργαλείο βιώσιμης επιχειρηματικότητας. Στο περιβαλλοντικό σκέλος, βοηθούν την επιχείρηση να κατανοήσει καλύτερα τη χρήση ενέργειας, νερού, πρώτων υλών και φυσικών πόρων, να περιορίσει σπατάλες, να ενισχύσει την κυκλικότητα και να προσαρμοστεί στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Στο κοινωνικό σκέλος, συνδέονται με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, την προσέλκυση και διατήρηση ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και με τη σχέση της επιχείρησης με την κοινωνία στην οποία δραστηριοποιείται. Στο σκέλος της διακυβέρνησης, ενισχύουν τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, τη διαχείριση κινδύνων και τη λήψη πιο τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Το ESG δεν είναι πρόσθετο βάρος, αλλά διαδικασία στρατηγικής προσαρμογής σε μια οικονομία αυξημένων κινδύνων.

Παράλληλα, η Ε.Ε., έχοντας αντλήσει σημαντικά διδάγματα από τις συνεχείς γεωπολιτικές και ενεργειακές κρίσεις, επιδιώκει να ενισχύσει τη στρατηγική της ανθεκτικότητα. Η απεξάρτηση από εξωτερικούς ενεργειακούς παρόχους, η ενίσχυση των ΑΠΕ, η ενεργειακή εξοικονόμηση, η κυκλική οικονομία, η αποδοτικότερη χρήση πόρων και η προσαρμογή στις κλιματικές επιπτώσεις παραμένουν στον πυρήνα της ευρωπαϊκής πολιτικής.

Είναι σημαντικό, ωστόσο, να γίνει μια κρίσιμη διάκριση. Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τη βιωσιμότητα δεν εγκαταλείπεται. Επαναπροσδιορίζεται ως προς τον τρόπο εφαρμογής του, με στόχο τη μείωση του διοικητικού βάρους και του κόστους συμμόρφωσης, ιδιαίτερα για τις μικρότερες επιχειρήσεις. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι απαιτήσεις βιωσιμότητας εξαφανίζονται.

Ήδη, επενδυτές, τράπεζες, μεγάλοι οργανισμοί και διεθνείς πελάτες αξιολογούν συστηματικά την ESG ετοιμότητα των επιχειρήσεων. Όσες δεν αναπτύσσουν εγκαίρως τις απαραίτητες ικανότητες αντιμετωπίζουν αυξανόμενους περιορισμούς στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση, πιθανώς υψηλότερο κόστος κεφαλαίου και δυσκολίες συμμετοχής σε στρατηγικές συνεργασίες ή μεγάλα έργα. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις που προετοιμάζονται έγκαιρα μπορούν να βελτιώσουν το προφίλ κινδύνου τους, να ενισχύσουν την αξιοπιστία τους και να αποκτήσουν πλεονέκτημα σε αγορές όπου η βιωσιμότητα λειτουργεί πλέον ως βασικό κριτήριο επιλογής.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η μεταφορά του ESG κινδύνου κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Μεγάλοι οργανισμοί ζητούν πλέον από προμηθευτές και συνεργάτες στοιχεία που αποδεικνύουν περιβαλλοντική, κοινωνική και διοικητική ετοιμότητα. Για μια μικρομεσαία επιχείρηση αυτό μπορεί να αποτελέσει πίεση, αλλά και ευκαιρία. Όποια επιχείρηση καταφέρει να οργανώσει εγκαίρως τις διαδικασίες της, να μετρήσει βασικούς δείκτες, να βελτιώσει την αποδοτικότητα των πόρων της και να τεκμηριώσει την πρόοδό της, θα βρίσκεται σε καλύτερη θέση απέναντι στον ανταγωνισμό.

Η ενσωμάτωση ESG δεν πρέπει επομένως να αντιμετωπίζεται ως πρόσθετο βάρος, αλλά ως διαδικασία στρατηγικής προσαρμογής. Μπορεί να συμβάλει στη μείωση του λειτουργικού κόστους μέσω εξοικονόμησης ενέργειας και πόρων, στη βελτίωση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, στην πρόληψη κινδύνων, στην ενίσχυση της εταιρικής φήμης και στην ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων. Μπορεί επίσης να βοηθήσει την επιχείρηση να αναγνωρίσει τις αδυναμίες της.

Το κρίσιμο ζήτημα είναι ο χρόνος.

Για τον λόγο αυτό, η σύσταση προς τις επιχειρήσεις είναι απλή, αλλά ουσιαστική: να ξεκινήσουν σήμερα την προετοιμασία τους, όχι επειδή το απαιτεί μόνο η αγορά ή η νομοθεσία, αλλά επειδή η ίδια η πραγματικότητα το επιβάλλει. Η βιωσιμότητα δεν είναι πλέον παράλληλη ατζέντα. Είναι προϋπόθεση λειτουργίας, ανθεκτικότητας και επιχειρηματικής συνέχειας.

Prepare today, protect tomorrow.